

Programhandling 2024 för Program för Klimatneutrala Umeå 2040

Godkänd av programstyrgruppen 2023-11-17

Godkännande av programansvarig chef 2023-11-17

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Inledning och bakgrund	3
Inriktningsmål	3
Program.....	3
Fokusområden	3
Omfattning, utgångspunkter	5
Organisation, ansvar och uppdrag.....	5
Uppföljning och rapportering	7
Utvecklingsanslag klimatneutralitet	9
Inriktning för programarbete 2024.....	9
Uppföljning av arbetet hittills och bedömning.....	9
Insatser 2024.....	10
Insats 2024–1, Prioritering, planering och genomförande av klimatomställningarna.....	10
Insats 2024–2, Utveckla uppföljningsinnehåll	11
Insats 2024–3, Klimatanpassning.....	11
Tids- och aktivitetsplan 2024 för programstyrgruppens arbete.....	12
Förslag till revidering av programmet till 2025	13
Uppföljningsinnehåll.....	14
Bilagor	15
Bilaga 1 - Beslutade kriterier och beredningsprocess för utvecklingsanslag klimatneutralitet (KSna kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott 2023-03-21).	
Bilaga 2 - Rapport Program Klimatneutrala Umeå 2040, januari till augusti 2023	
Bilaga 3 - Scenario- och konsekvensanalyser för investeringar i olika klimatomställningar (utdrag)	

Inledning och bakgrund

Kommunfullmäktige fastställde 2021 riktlinjer för aktiverande styrning. För den aktiverande styrningen används inriktningsmål för att skapa riktning och förändring i en avgränsad fråga som är gemensam för flera kommunala nämnder/bolag. Inriktningsmål destinerar enbart till kommunala nämnder och bolag som:

- särskilt ska prioritera arbete med just detta inriktningsmål
- bedöms ha de reella förutsättningar som krävs för att inriktningsmålet ska uppnås

Även om inte alla nämnder är direkt involverade i arbetet med ett givet inriktningsmål och program så förväntas alla nämnder verka för att inriktningsmålen uppfylls och att program med fokusområden och åtgärder kan verkställas. Inriktningsmål som destinerar till ett kommunalt bolag ska infogas i bolagets ägardirektiv.

Inriktningsmål

Umeå ska vara klimatneutralt till 2040.

Program

Program för Klimatneutrala Umeå 2040:s syfte är att minska utsläppen av växthusgaser för att bidra till att minska den globala uppvärmningen och de klimatförändringar som medföljer, i enlighet med Parisavtalet.

Program för Klimatneutrala Umeå 2040 fungerar som en konkretisering och inramning av inriktningsmålet. Programmet omfattar nya och/eller befintliga planer, strategier, projekt, tilläggsuppdrag, samverkansavtal och överenskommelser som bedöms vara väsentliga för kommunens möjligheter att nå inriktningsmålet.

För att följa kommunkoncernens utveckling mot målbilden kopplas indikatorer till inriktningsmålet. Programmet innehåller även en förteckning över för programmet styrande dokument.

Fokusområden

Program för Klimatneutrala Umeå 2040 har fem fokusområden:

Fokusområde 1 – Transporter

Transporter har stor betydelse för klimatpåverkan – de står för ungefär hälften av all klimatpåverkan i Umeå. Därför kommer det behövas stora förändringar på det området för att klara klimatmålen. Samtidigt är transporter väldigt viktiga för att samhället ska fungera. Stadens alla aktörer och invånare behöver därför vara delaktiga i arbetet med att minska transporternas och resornas klimatpåverkan.

Umeå kommuns arbete med att bli ett mer transporteffektivt samhälle och minska klimatpåverkan från resor och transporter utgår från översiktsplanen och de strategier som finns där. Det finns flera

redan beslutade program och styrdokument – det är av största vikt att de åtgärderna effektbedöms och genomförs.

Fokusområde 2 – Bygg och anläggning

Bygget av nya hus, vägar och annan infrastruktur genererar stora klimatutsläpp. Samtidigt måste de byggnader och den infrastruktur som redan finns underhållas, vilket också medför utsläpp. En växande kommun behöver fler bostäder och i Umeå ska det finnas förutsättningar för ytterligare 2000 bostäder per år, utbyggnad av den kommunala servicen, och förbättrade förutsättningar för industri och företag att etablera sig och växa. Därför kommer det att krävas stora förändringar i materialval och byggt teknik för att minska byggsektorns klimatpåverkan.

Fokusområde 3 – Energi, el och fjärrvärme

Produktion och användning av el och fjärrvärme står för omkring en femtedel av Umeås totala växthusgasutsläpp. I och med Umeås tillväxt med fler bostäder och utveckling av industrier tillsammans med en elektrifiering av hela samhället inklusive transportsektorn kommer dessutom användningen av el att öka i Umeå liksom uttaget av effekt.

För att minska klimatutsläppen behövs en samhällsomställning och livsstilsförändringar med ett ökat fokus på bland annat energieffektivisering i byggnader, energirådgivning till privatpersoner och företag samt fortsatt utveckling av produktion av el och fjärrvärme och metoder för koldioxidinfångning.

Fokusområde 4 – Cirkulär ekonomi

För att klara klimatmålen är det viktigt att ställa om från en linjär ekonomi till en så kallad cirkulär ekonomi. En linjär ekonomi bygger på att naturresurser utvinns, produceras, konsumeras och sedan blir till avfall. En cirkulär ekonomi bygger i stället på kretsloppstänkande, alltså att material och produkter återanvänds eller återvinns för att fortsätta skapa värde så länge som möjligt. Det handlar bland annat om att verka för ökad återvinning, matavfallsutsortering och användning av fjärrvärme liksom om olika satsningar på återbruk och reparationer.

Fokusområde 5 – Övergripande insatser

För att klara klimatmålen måste konkreta insatser inom områden med stor klimatpåverkan kompletteras med mer övergripande insatser för att utveckla kommunkoncernens förmåga att bidra till Umeås klimatomställning. Det handlar om exempelvis metodutveckling inom uppföljning, upphandling och klimatinvesteringsplaner samt kunskapshöjning och samarbete lokalt till internationellt. Även ledning, styrning och organisation liksom etablering av gemensamma styr- och arbetsgrupper utifrån prioriterade områden är viktigt.

Omfattning, utgångspunkter

För att nå inriktningsmålet och lyckas med syftet har programmets omfattning definierats enligt följande:

Alla samhällsnivåer och -aktörer, fokus platsen Umeå

I enlighet med inriktningsmålet fokuserar programarbetet på att minska utsläppen på och från platsen Umeå. Utgångspunkter för arbetet är både kommunkoncernens möjlighet att skapa förutsättningar för andra lokala aktörer att minska sina utsläpp och samtidigt begränsad egen rådighet över klimatomställningen av samhällssystem som ex. transporter och energi. Här är tydliga partnerskap med gemensamma mål med olika aktörer på olika samhällsnivåer (även kallat governance-nivåer) en central strategi för programarbetet:

- internationellt inom ex. EU:s mission 100 klimatneutrala och smarta städer, NetZeroCities och Pilotstadsprogrammet samt inom Arktis
- nationellt ex. genom Klimatkontrakt 2030 och i samarbete med andra svenska städer
- regionalt i ex. Thriving Northern cities och i samarbetet med Vasa
- lokalt på den geografiska platsen Umeå av samhällsaktörer ex. inom Umeå klimatfärdplan
- inom kommunkoncernen, i det interna klimatarbetet i nämnder och kommunala bolag

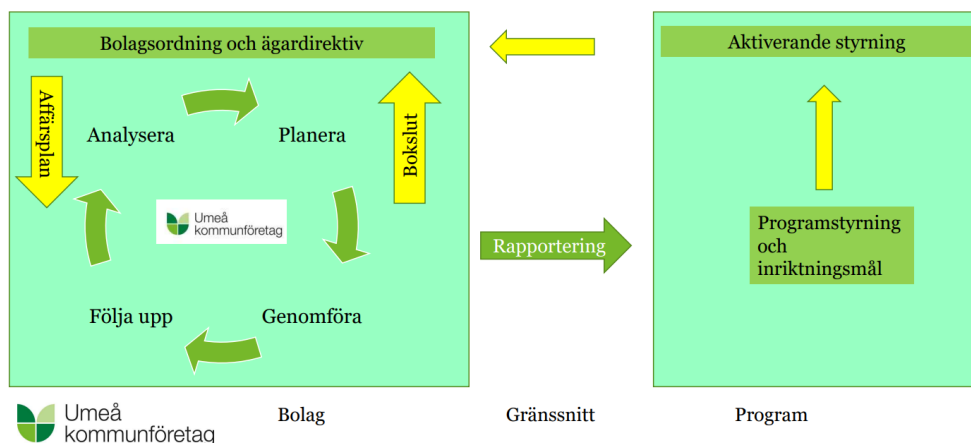
Både produktions- och konsumtionsperspektiv på utsläppen

Umeå kommuns antagna klimatmål omfattar både att Umeå ska bli klimatneutralt i olika avseenden och att de konsumtionsbaserade utsläppen per person i Umeå ska minska. Därför adresserar programarbetet båda dessa perspektiv, vilket redan avspeglar sig i programmets fokusområden.

Organisation, ansvar och uppdrag

Reglementen och bolagsordningar

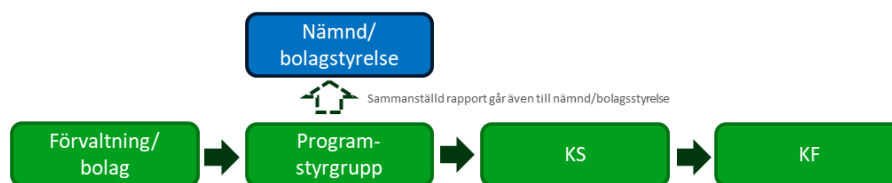
Den nya styr- och ledningsmodellen har i grunden inte medfört några förändringar i ansvar för nämnder och kommunala bolag. Nämnderna och bolagen är fortsatt de som är ansvariga för verksamhet/ekonomi och fattar sina beslut utifrån gällande reglementen/bolagsordningar.

Umeå kommunföretag har tagit fram ovanstående bild för att beskriva relationen mellan programstyrningen och de kommunala bolagen. Bilden är även applicerbar på de destinerade nämnderna där bolagsordning/ägardirektiv ersätts med reglemente/uppdrag. Affärsplanen ersätts med nämndens verksamhetsplan.

Politiken

Utifrån ansvar enligt ovan har förvaltningschefer och VD:ar i bolagen ett ansvar att löpande informera sina nämnder/bolag kring vad som händer i programmen. Detta är särskilt viktigt när "tunga" beslut står på agendan. Politiken i destinerade nämnder och bolag behöver vara välinformerade och ha en faktisk möjlighet till påverkan i programstyrningen.

Programstyrgrupp

- Kommunstyrelsen:
 - o Mikael Brändström, Hållbarhetschef (programansvarig chef),
 - o Lena Höök Gustafsson, Ekonomidirektör
- Byggnadsnämnden samt miljö- och hälsoskyddsnämnden:
 - o Rune Brandt, Samhällsbyggnadsdirektör
- Tekniska nämnden:
 - o Karin Isaksson, Teknisk direktör
- AB Bostaden:
 - o Jerker Eriksson, VD
- Umeå Kommunföretag:
 - o Fredrik Lundberg, VD
 - o Marcus Larsson, strateg
- Umeå Energi:
 - o Jan Ridfeldt, VD
- Vakin:
 - o Robert Hansson, VD

Programansvarig chef och tjänsteperson

Programansvarig chef är hållbarhetschef Mikael Brändström, som med stöd av programstyrgruppen fortlöpande ska skaffa sig underlag som ger möjlighet att årligen besvara följande frågor:

1. Är inriktningsmålet och programmet fortfarande relevant?
2. Uppnås rätt effekter och ger programmet den styrning som avsågs?
3. Saknas det delar i programmet som behövs för att ge bättre effekt?
4. Finns det delar som kan tonas ner/fasas ut?

Utifrån underlag och resultat av uppföljning ansvarar sedan programansvarig chef för

- att kommunstyrelsens samordningsansvar för programmet tillgodoses.
- att tillsammans med relevanta aktörer, både internt och externt, skapa samsyn kring vilka aktiviteter/projekt etc. som kan och behöver prioriteras och genomföras för att nå inriktningsmålet.
- att identifiera behov av och föreslå förändringar i programmets framtida utformning och innehåll.

Programansvariga tjänstepersoner är utvecklingsstrateger Annika Myrén och Erik Eklund. Uppdraget för den programansvariga tjänstepersonen är att utgöra ett stöd till den programansvariga chefen.

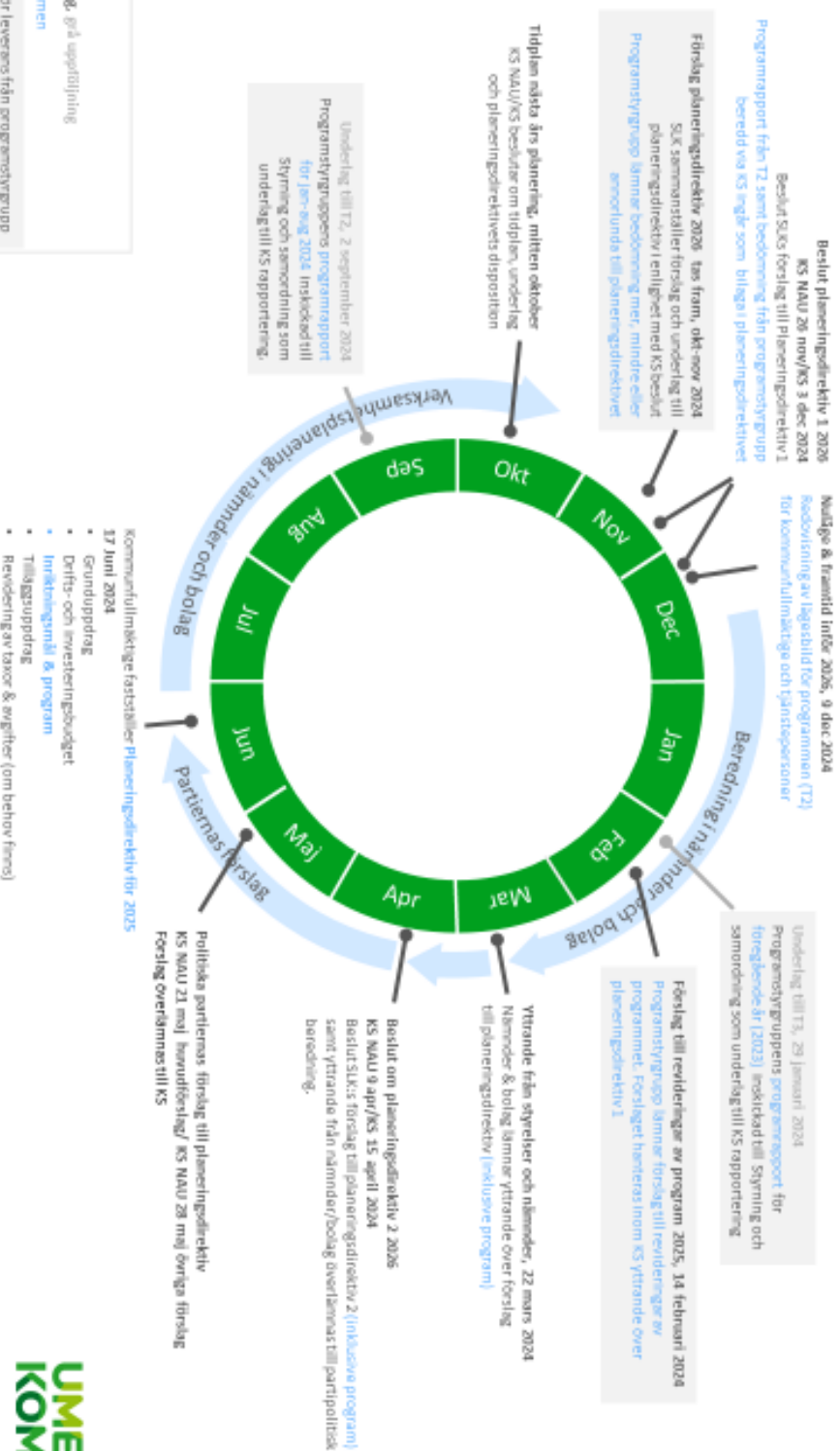
Arbetsgrupper/team med koppling till programmet

Som stöd till styrgruppens arbete med uppföljning och lägesbild inom programmets fokusområden föreslås i första hand redan existerande förvaltnings-, och koncernövergripande arbetsgrupper av tjänstepersoner användas. Programansvariga tjänstepersoner ansvarar för att, med stöd av programstyrgruppen, skapa en överblick över existerande grupperingar och om det eventuellt behövs några ytterligare. Även samverkansforum i olika konstellationer med aktörer utanför kommunkoncernen kan vara relevanta för att bidra till uppföljning och lägesbild.

Uppföljning och rapportering

För att rapportera status för respektive inriktningsmål och program ska det tas fram en programrapport, som biläggs delårsrapport och årsredovisning. Programrapporten ska innehålla en uppföljning av beslutade indikatorer och genomfört arbete samt en bedömning och rekommendation till fortsatt arbete. Huvudrapporten ska vara klar under tertial 2 och ev. kompletteringar under tertial 3. Programrapporten godkänns av programstyrgruppen och programansvarig chef skickas sedan rapporten till kommunstyrelsens samlade programuppföljning, se vidare bild för årshjul nedan.

Planering och uppföljning program - kalenderår 2024

Färgkodning

Rubriker: svart planering, grå uppföljning

B&S text - Avser programmen

Grå ruta - Stopptidrum för leverans från programstygrupp

För att effektivt kunna följa upp och föreslå löpande prioriteringar inom programarbetet bör fler indikatorer än de i programmet beslutade indikatorerna användas, ex.:

- territoriella klimatutsläpp beräknade med lokala data
- årlig uppföljning av resor med Google Environmental Insights Explorer (EIE)
- utsläpp från byggande och anläggning av infrastruktur
- energivändning
- emissionsfaktor för energiproduktion
- plastmängd i restavfall
- takt för användning av nyckelteknik för klimatomställning

Utvecklingsanslag klimatneutralitet

För riktade utvecklingsåtgärder inom klimatområdet har kommunstyrelsens tillväxtanslag eller andra medel tidigare nyttjats. Från och med 2023 finns ett särskilt utvecklingsanslag för klimat.

I bilaga 1 finns beslutade Kriterier och beredningsprocess för utvecklingsanslag klimatneutralitet (KSnaus kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott 2023-03-21).

Inriktning för programarbete 2024

Uppföljning av arbetet hittills och bedömning

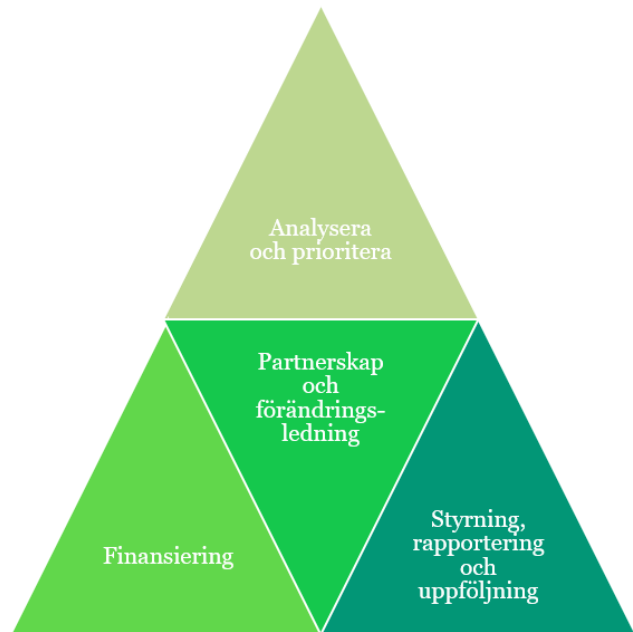
En första rapport för programmet visar att omställningen av samhällssystem pågår, men omställningstakten behöver genomgående öka. De totala klimatutsläppen i Umeå minskar, men inte i den hastighet som krävs enligt Parisavtalet eller för att nå klimatneutralitet 2040. Klimatutsläppen från Umeå kommunkoncern minskar också, men bedöms inte minska tillräckligt mycket.

Bedömningen av arbetet inom samtliga fem fokusområden är att "Mer arbete krävs". Se vidare i bilaga 2 Rapport Program Klimatneutrala Umeå 2040, januari till augusti 2023.

Under 2023 har det genomförts ett omfattande arbete tillsammans med konsult Material Economics / McKinsey, där det har tagits fram scenario- och konsekvensanalyser för investeringar i olika klimatomställningar, se bilaga 3. Arbetet visar att omställningen till ett långsiktigt hållbart Umeå med fokus på minskning av klimatutsläpp är samhällsekonomiskt lönsam, samtidigt som det krävs både omfattande samhällsomställning tillsammans med en rad aktörer och tillförsel av kapital för att lyckas.

De modellerande omställningarna är ett stöd för det fortsatta programarbetet och övergripande handlar det om att realisera de framtagna värdena tillsammans med samhällsaktörer på olika nivåer.

För att effektivt, gemensamt arbeta med omställningen behöver programarbetet inriktas på områdena Analysera och prioritera, Finansiering, Partnerskap och förändringsledning samt Styrning, rapportering och uppföljning, se bild.

Insatser 2024

Program Klimat har identifierat följande insatser där det behövs fortsatta och/eller intensifierade insatser utöver de som redan pågår. Insatserna nedan tar inte upp frågor som hanteras i andra program eller frågor som bedöms vara omhändertagna på ett ändamålsenligt sätt för kommunens arbete med klimatneutrala Umeå 2040.

Insats 2024–1, Prioritering, planering och genomförande av klimatomställningarna

Beskrivning: Utifrån de modellerade omställningarna som tagits fram inom ramen för scenario- och konsekvensanalyser för investeringar i olika klimatomställningar (se bilaga 3) behöver följande göras:

- prioritera olika klimatomställningar och tillhörande insatser för driva de prioriterade klimatomställningarna.
- fortsätta utveckla och skapa samsyn kring scenarios och samhällsekonomiska nettokostnadsanalyser av investeringar för tillväxt och välfärd för programmets olika fokusområden och för minskning av konsumtionsbaserade utsläpp
- fortsätta utveckla partnerskap med strategiskt viktiga aktörer på alla samhällsnivåer med särskilt fokus på Umeå klimatfärdplan
- linjera arbetet i de olika partnerskapen med programmets omfattning, utgångspunkter och arbetssätt
- hitta former så att aktörer i Umeå tillsammans kan finansiera nödvändiga omställningar

Ansvar: Samtliga destinerade nämnder och bolag, programstyrgruppen klimat

Insats 2024–2, Utveckla uppföljningsinnehåll

Beskrivning: Utveckla uppföljningsinnehåll och metoder samt koordinering med kopplade processer, ex. uppföljning av Umeå klimatfärdplan liksom möjlighet att följa prioriterade omställningar

Ansvar:

- Kommunstyrelsen, programansvarig chef, ekonomidirektör
- Umeå kommunföretag, strateg

Insats 2024–3, Klimatanpassning

Beskrivning: En framgångsrik övergång till ett mer hållbart samhälle kräver inte bara minskade utsläpp och förnybar energi, utan också strategier för att anpassa sig till de pågående klimatförändringarna. Genom att integrera klimatåtgärder och anpassningsinsatser kan organisationer och samhällen skapa en robust och långsiktigt hållbar grund, där både minskad sårbarhet och positiva miljöeffekter kan samverka för att möta framtidens utmaningar. Hittills har inte arbetet med klimatanpassning omfattats av programmet. Att integrera klimatomställning och klimatanpassning i ett strategiskt klimatarbete kan skapa flera synergier och öka effektiviteten i hållbarhetsinsatser.

- Genom att samtidigt fokusera på omställning och anpassning kan organisationer skapa mer resilienta system.
- Genom att strategiskt planera och implementera anpassningsåtgärder kan organisationer minska sårbarheten för klimatrelaterade risker och därmed främja hållbar resursanvändning.
- Samarbete mellan omställning och anpassning kan ge upphov till innovativa lösningar.
- Genom att integrera åtgärder för omställning och anpassning kan organisationer undvika dubbelarbete och optimera sina resurser. Detta leder till en ökad ekonomisk effektivitet samtidigt som man arbetar mot två övergripande mål.

Insatsen handlar om att utreda förutsättningarna för att inkludera både omställning och anpassning i programmet för Klimatneutrala Umeå 2040.

Ansvar: Kommunstyrelsen, programansvarig chef

Tids- och aktivitetsplan 2024 för programstyrgruppens arbete

Nedan följer en kortfattad tids- och aktivitetsplan som sammanfattar de aktiviteter som ska genomföras för att lösa 2024 års uppgifter inom program för klimat.

Möte	Aktivitet
1	<p>Styrgruppsmöte</p> <p>Godkännande:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Energiplan inför utskick av remiss - Programrapport 2023 - Förslag till revideringar av programmet 2025 <p>Diskussion:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>Fokusområde 3</u>: El, energi och fjärrvärme <p>Prioriterat arbete för programansvariga tjänstepersoner:</p> <ul style="list-style-type: none"> - utveckling av uppföljningsinnehåll, metoder, koordinering med kopplade processer - prioritering, planering och genomförande av klimatomställningarna - utvecklingsanslaget: sprida info, handläggning av ansökningar
2	<p>Styrgruppsmöte</p> <p>Diskussion:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>Fokusområde 2</u>: Bygg och anläggning - <u>Klimatanpassning</u> <p>Prioriterat arbete för programansvariga tjänstepersoner:</p> <ul style="list-style-type: none"> - utveckling av uppföljningsinnehåll, metoder, koordinering med kopplade processer - prioritering, planering och genomförande av klimatomställningarna - inkludering av klimatanpassning i programmet - utvecklingsanslaget: sprida info, handläggning av ansökningar
3	<p>Styrgruppsmöte</p> <p>Diskussion:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>Fokusområde 1</u>: Transporter <p>Prioriterat arbete för programansvariga tjänstepersoner:</p> <ul style="list-style-type: none"> - framtagande av utkast till programrapport - prioritering, planering och genomförande av klimatomställningarna - inkludering av klimatanpassning i programmet - utvecklingsanslaget: sprida info, handläggning av ansökningar utvecklingsanslag
4	<p>Godkännande:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Förslag till programrapport <p>Diskussion:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>Fokusområde 5</u>: Övergripande insatser <p>Prioriterat arbete för programansvariga tjänstepersoner:</p> <ul style="list-style-type: none"> - framtagande av programrapport - utkast programhandling 2025
5	<p>Godkännande:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Programhandling 2025 - Eventuella förslag på justeringar i program 2026 <p>Prioriterat arbete för programansvariga tjänstepersoner:</p> <ul style="list-style-type: none"> - programhandling 2025

Tabell 1: Kortfattad tids- och aktivitetsplan 2024 för Program för social hållbarhet

Förslag till revidering av programmet till 2025

Programstyrgruppen föreslår att revidera skrivningarna i programmet 2025 enligt följande:

Nuvarande skrivning	Förslag till ny skrivning
<p>Fokusområde 3: El, energi och fjärrvärme</p> <p>Produktion och användning av el och fjärrvärme står för omkring en femtedel av Umeås totala växthusgasutsläpp. I och med Umeås tillväxt med fler bostäder och utveckling av industrier tillsammans med en elektrifiering av hela samhället inklusive transportsektorn kommer dessutom användningen av el att öka i Umeå liksom uttaget av effekt.</p> <p>För att minska klimatutsläppen behövs en samhällsomställning och livsstilsförändringar med ett ökat fokus på bland annat energieffektivisering i byggnader, energirådgivning till privatpersoner och företag samt fortsatt utveckling av produktion av el och fjärrvärme och metoder för koldioxidinfångning.</p>	<p>Fokusområde 3: El, energi och fjärrvärme</p> <p>För att minska klimatutsläppen behövs en samhällsomställning och livsstilsförändringar med ett ökat fokus på bland annat en bättre användning av plast i samhället, energieffektivisering i byggnader, energirådgivning till privatpersoner och företag samt fortsatt utveckling av produktion av el och fjärrvärme och metoder för koldioxidinfångning.</p> <p>Produktion och användning av el och fjärrvärme står för omkring en femtedel av Umeås totala växthusgasutsläpp. I och med Umeås tillväxt med fler bostäder och utveckling av industrier tillsammans med en elektrifiering av hela samhället inklusive transportsektorn kommer dessutom användningen av el att öka i Umeå liksom uttaget av effekt.</p>
<p>Kommentar:</p> <p>Den föreslagna skrivningen tydliggör plastens betydelse för utsläppen. Omvänd ordning på styckena för att fokusera på det som behöver göras.</p>	
Nuvarande skrivning	Förslag till ny skrivning
<p>Fokusområde 4: Cirkulär ekonomi</p> <p>För att klara klimatmålen är det viktigt att ställa om från en linjär ekonomi till en så kallad cirkulär ekonomi. En linjär ekonomi bygger på att naturresurser utvinns, produceras, konsumeras och sedan blir till avfall. En cirkulär ekonomi bygger i stället på kretsloppstänkande, alltså att material och produkter återanvänds eller återvinns för att fortsätta skapa värde så länge som möjligt. Det handlar bland annat om att verka för ökad återvinning, matavfallsutsortering och användning av fjärrvärme liksom om olika satsningar på återbruk och reparationer.</p>	<p>Fokusområde 4: Cirkulär ekonomi</p> <p>För att skapa hållbara affärsmodeller och samtidigt klara klimatmålen är det viktigt att ställa om från en linjär ekonomi till en så kallad cirkulär ekonomi. En linjär ekonomi bygger på att naturresurser utvinns, produceras, konsumeras och sedan blir till avfall. En cirkulär ekonomi bygger i stället på kretsloppstänkande, alltså att material och produkter återanvänds eller återvinns för att fortsätta skapa värde så länge som möjligt. Det handlar bland annat om att verka för ökad återvinning, matavfallsutsortering och användning av fjärrvärme liksom om olika satsningar på återbruk och reparationer.</p>
<p>Kommentar:</p> <p>Tydliggöra att cirkulär ekonomi handlar om affärsmöjligheter och hållbara affärsmodeller föreslås det tydliggöras i skrivningen av fokusområdet.</p>	

Uppföljningsinnehåll

Indikatorerna i programmet föreslås ändras enligt nedanstående tabell för att tydliggöra nivåer och källor samt ännu mer fokusera på den största klimatutmaningen transporter. De föreslagna indikatorerna ger en övergripande bild av utvecklingen av Umeås klimatomställning.

Indikator	Status	Mål 2025	Långsiktigt mål (2030/2040)	Källa
Förändring av territoriella utsläpp av CO ₂ e jmf basår 1990, %	- 34 % (2021)	-	- 85 % (2040)	SMHI Nationella emissionsdatabasen
Utsläpp av växthusgaser, kommunorganisatoriskt scope 1 och 2, kton CO ₂ e	94 kton (2022)	14 kton*	Minska	Klimatberäkning för kommunkoncernen
Andel hållbart resande (buss, cykel, gång) i Umeå tätort, %	50 % (2022)	65 %	Öka	Kommunövergripande resvaneundersökningar
Energivändning av flytande icke förnybara bränslen, MWh per invånare	7,92 MWh per invånare (2021)	-	Fossilfria drivmedel (2030)	SCB Kommunal och regional energistatistik

* motsvarar 85 % mindre utsläpp än år 2019

Bilagor

Bilaga 1 - Beslutade kriterier och beredningsprocess för utvecklingsanslag klimatneutralitet (KSnaus kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott 2023-03-21).

Bilaga 2 - Rapport Program Klimatneutrala Umeå 2040, januari till augusti 2023

Bilaga 3 - Scenario- och konsekvensanalyser för investeringar i olika klimatomställningar (utdrag)